

ראש השנה לד. (שורה אחרונה) עד לה. (סוף המסכת)

ביאורים

חזרת הש"ץ - למסקנת הגמרא ניתן לצאת בחזרת הש"ץ ידי חובה. כיום אין אנו סומכים על כך ואנו נוהגים שכל יחיד מתפלל בעצמו את מוסף ר"ה ולא סומך על חזרת הש"ץ.
 האחרונים הביאו כמה נימוקים מדוע לא סומכים על חזרת הש"ץ: א. צריך לכוון מתחילה ועד סוף - דבר זה קשה מאוד לעשותו.
 ב. יש הסבורים כי הפטור של ר"ג הוא רק למי שלא הספיק להסדיר תפילתו.
 ג. יש הסבורים כי הפטור של ר"ג הוא רק על הברכות הנוספות ולא על השלוש ראשונות ושלוש אחרונות.
 ד. כיוון שהחזן מוסיף פיוטים רבים זהו הפסק ואי אפשר לצאת ידי חובה.

תקיעות נפרדות

שמע תקיעת שופר בהפסקות ארוכות (במשך 9 שעות)

ר' יוחנן (וכן מצאנו בברייתא): יצא.

ר' אבהו (רבו של ר' יוחנן): לא יצא.

כן פסק ר' אבהו בק"ש ובהלל - אם הפסיק ושהה זמן המספיק לגמור את הקריאה לא יצא.

שמע תקיעת שופר מכמה אנשים שונים

יצא.

תקיעות וברכות (מלכויות זכרונות ושופרות)

1. תקיעה ללא אמירת הברכות (=מלכויות זכרונות שופרות) ולהיפך:
בתעניות: אפשרית.

בר"ה ויר"כ: לא אפשרית. (הדברים כרוכים זה בזה)

2. כשאין ברירה עדיף תקיעות על פני ברכות (אפילו אם במקום שבו מברכים ייתכן שייקעו עדיף המקום שבו ודאי יתקעו).

3. רק בתפילה בציבור ניתן לתקוע במהלך הברכות (מלכויות זכרונות ושופרות).

יחיד המוציא ידי חובה

יחיד התוקע לאחר:

הוציא ידי חובה.

יחיד המתפלל לאחר:

לא הוציא ידי חובה.

שליח ציבור המוציא ידי חובה

מי שאינו בקי -

יוצא ידי חובה בחזרת הש"ץ.

מי שבקי -

חכמים: אינו יוצא ידי חובה לעולם. (חזרת הש"ץ נועדה למי שאינו בקי)

ר"מ: בימות השנה - לא יוצא, במוסף של ר"ה - יוצא. (כיוון שתפילה זו ארוכה)

ר"ג: תמיד יוצאים ידי חובה. (ובתנאי שהציבור נמצא בשדה - אבל מי שנמצא בעיר והתרשל ולא הגיע - לא יוצא)

לפי ר"ג מטרת תפילת העמידה של הציבור היא לתת זמן לש"ץ להסדיר את תפילתו.

אפילו בצבור.

אמר (בתפילת מוסף) *נ' צעה ונקריב לפניך כאצות רצונך כאו שכתבת צ'ינו בתורתך*:
יצא (ואינו חייב לומר את כל פסוקי המוסף).

ר' אלעזר:

על האדם לעבור על התפילה לפני שהוא מתפלל.

ר' אבא:

כנראה שדין זה נאמר על תפילות המועדים, ולא על התפילות היום-יומיות.